

Guider: Thorbjørn Lundebly og Olav Haugdahl. Mye av informasjonen basert på Rusletur nr. 25 i 1991. Men det kommer alltid ny informasjon fra turdeltakerne.

1. Nesset

”Havn og ladested” fra 1600-tallet, med gjestgiveri og utskipping av tømmer. Seinere også utskipping av kis/malm fra Nikkelgruvene i Askim. I nærheten lå også flere teglverk og isdammer. På glatt vinterføre greide ikke hestene å holde igjen de tunge kislansene ned Askehaugbakkene, og derfor ble det anlagt en slakere vintervei via Vinterbro. Nedenfor Vinterdalen (ved Nøstvet) ble det bygd opp en is- og snøbro over myra – derav navnet Vinterbro.

Den gamle hovedveien gikk oppe i høyden, over Nordby, og ble i 1870 avløst av Mosseveien langs Gjersjøen og Årungen. Den ga Nesset en ny oppblomstring, med skysstasjon, butikk, kafe, bad og danserestaurant. Mer om dette i rusletur nr. 25 fra 1991.

På toppen rett opp for Hjem & Fritid ligger ”Ruggesteinen”, en flyttblokk fra istida.

2. Breivoll

Vi følger Breivollveien og deretter turstien nedenfor tunet, forbi Skorva og fram til Strandengveien. Breivoll har vært friluftsområde siden 1967, og tunet leies fortsatt ut til Smiths Venner. Yrende liv av hekkende sjøfugl på Flatskjær.

3. Strandengveien

Små funkishytter fra 1930-åra (mest Ski-folk). Ikke tillatt utvidet eller oppgradert til boliger. Rundt 1900 var det mange ”byfolk” som leide seg inn på gårder og i bolighus i sommerferien. Hyppig rutebåtforbindelse i Bunnefjorden (se rusletur nr. 25). Bussene overtok rundt 1950. Hyttebyen på Sjøskogen var bussbasert.

Det var også flere feriehjem i området: for fyrstikkarbeidere, elektrikere og tobakksarbeidere (Sollia).

Vi passerer Tuskjær (også sjøfuglkoloni), med støpt fundament etter ”gælja”, som var tørkestativ for garn. Noen av ruslerne hoppa i sjøen herfra som barn, høyde 8-10 m.

4. Vestre Strandenga

Gammelt skipperhus. Før ca 1900 lå Kjærnes brygge her. Skipper Fossen hadde en svar stein som ballast foran i skuta. Den ble hans gravstein på Gamlebyens kirkegård.

Vi passerer nr. 17, der finansmannen Knut Jahr holdt til med sin myntsamling på 1970-tallet. Her hadde Ivan og Alex Pogost sitt sommersted. De var jøder, og var lure nok til å leie ut til nazister. Men rømte seinere til Sverige, da de innså at dette neppe ville kunne berge dem fra holocaust.

5. Bogen

I 1991 ble vi fortalt om den siste jakteskipperen i Ås, Olaf Løvstad, som la opp i 1936 og pumpa så lenge han orka – til båten omsider sank. Nå fikk vi resten av historien. Mens jakta lå i Bogen, sagde han ned alt treverk over vannlinja, og

brakte det til ved, mens han stadig pumpa og øste ut vann. Til slutt taua han vraket inn til Flatskjær, der det sank. Så holdt han gravøl.

6. Kjærnes brygge

Vi kommer inn på Kjærnesveien og følger denne til Kjærnes brygge. Her var det landhandel så seint som i 1970-åra, nå bolighus. Vi tar bilder av en svane på reir, og følger stien rett opp til høyre (mørkrød prikklinje på kartet), til i Nebbaveien.

7. Nebba

Gammel plass, brygge, snuplass og flott utsikt til Oslo. Herfra sti videre til Linneflauet og Granum. På Speilodden var det hemmelig spritlager i forbudstida rundt 1925. Lektene kom inn fjorden, og spritkannene ble gjemt under hauger av garn eller nedsenket i snorer på bestemte ”med”. Dratt opp med dregg og kjørt videre med biler. Lokalkjente langere spionerte og stjal.

8. retur

Vi går Nebbaveien tilbake og opp til toppen der Petter Smogeli venter med bussen. Så tilbake via Fåle, mens Thorbjørn Lundebly forteller om urgården Fåle.

Bilder fra 1991:

Breivoll

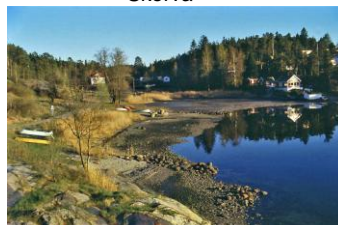
mot Tuskjær

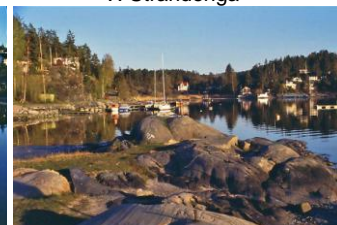
Skorva

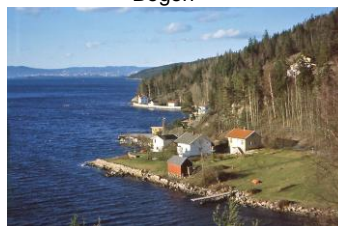
V. Strandenga

Bogen

fra Kjærnes brygge

Nebba

spritsmugler?